

Актуальні питання формування привокзальних площ сучасного міста

Древаль І.В., Харківська національна академія міського господарства

Зміна вектору сучасної містобудівної політики у бік стратегії стійкого розвитку надала нової динаміки в пошуках ефективних шляхів розбудови урбанізованого середовища. Серед важливих елементів транспортно-планувального каркасу міста, що в останні роки активно змінюються, є залізничні вокзальні комплекси. Характерною рисою останніх проектних розробок з їх архітектурно-містобудівного перетворення є перехід від реконструкції пасажирського будинку й ділянок пасажирських платформ до комплексного перетворення привокзальної площі й прилеглої міської території. Технологічні, функціональні й естетические питання створення площ залізничних вокзальних комплексів, будучи взаємообумовлені, вимагають єдиної проектної стратегії від загального задуму до детального втілення.

Вивченню формування залізничних вокзалів та їх привокзальних площ присвячені роботи дослідників: Голубєва Г.С., Батирєва В.М., Явейна Д.В., К. Херцєга, Правдіна В.Н. та ін. Однак, на практиці діяльність груп фахівців і відомств, що приймають участь у формуванні привокзальних площ не тільки не об'єднана організаційною структурою, але і не має цілісного методичного забезпечення. Сучасні технології і можливості варіантного вибору форм архітектурно-містобудівної організації простору гостро ставлять проблему виявлення об'єктивних основ для прийняття найбільш доцільних у функціонально-практичному і композиційному відношеннях рішень. Відсутність готових стереотипів для формування функціонально досконалих та естетично привабливих привокзальних площ вимагає аналізу факторів, що впливають на її утворення й розвиток та розробки прийомів архітектурно-містобудівної організації.

Серед питань формування залізничних привокзальних площ в сучасних умовах залишаються ще недостатньо вивчені такі:

- особливості сучасної забудови привокзальної площі, з урахуванням містобудівельних, функціонально-експлуатаційних, будівельно-технічних, економічних і художньо-естетичних вимог;
- розкриття індивідуальності кожного міста, його історичних особливостей та сучасного обличчя у побудові привокзальної площі;
- урахування рельєфу території, на якій здійснюється реконструкція, або нове будівництво привокзальної площі;
- можливості подальшого функціонально-просторового розвитку.

Вирішення цих завдань буде сприяти: в функціонально-планувальному аспекті – упорядкуванню транспортного і пішохідного руху, доцільному розміщенню об'єктів різного функціонального призначення в структурі площі; в естетичному аспекті – відображенню історичного образу міста, формуванню цілісної, виразної композиції; в екологічному аспекті – покращенню мікрокліматичних та санітарно-гігієнічних параметрів міського середовища в зоні привокзальної площі, в економічному аспекті – підвищенню ефективності використання територіальних ресурсів.